

Llenguatge, Cultura i Cognició

Codi: 100274

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500243 Estudis Clàssics	OT	3	0
2500243 Estudis Clàssics	OT	4	0
2500245 Estudis Anglesos	OT	3	0
2500245 Estudis Anglesos	OT	4	0
2500247 Llengua i Literatura Catalanes	OT	3	0
2500247 Llengua i Literatura Catalanes	OT	4	0
2500248 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	3	0
2500248 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	4	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	3	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	4	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	3	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Ana Bartra Kaufmann

Correu electrònic: Anna.Bartra@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És recomanable poder llegir en anglès.

Objectius

L'assignatura enfoca el fet lingüístic des de diverses perspectives: cognitiva, social i cultural. S'hi mostraran els diversos sistemes conceptuals, els objectius de recerca i les metodologies de treball.

Competències

Estudis Clàssics

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis Anglesos

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Llengua i Literatura Catalanes

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.

- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Llengua i Literatura Espanyoles

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis de Català i Espanyol

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis d'Anglès i Català

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis d'Anglès i Espanyol

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Estudis d'Anglès i Francès

- Comprendre els fonaments biològics, cognitius i culturals del llenguatge humà i dels principals models gramaticals contemporanis.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els tipus lingüístics que hi ha darrere la diversitat lingüística i establir generalitzacions i principis universals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i fer servir raonablement els principis, els mètodes i els resultats de l'anàlisi estructural de les llengües, els fonaments de la teoria lingüística i els enfocaments de l'estudi del llenguatge i la comunicació com a fenomen complex, emergent i dinàmic.
- Relacionar els mètodes i els resultats de la lingüística amb els d'altres ciències i corrents de pensament i interpretar la imbricació del llenguatge amb altres aspectes de l'activitat humana.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar diversos tipus de dades lingüístiques.
2. Construir textos normativament correctes
3. Construir textos normativament correctes.

4. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent
5. Establir generalitzacions tipològiques
6. Establir generalitzacions tipològiques.
7. Fer servir i interpretar textos de caràcter interdisciplinari sobre les connexions entre la lingüística i altres disciplines
8. Fer servir i interpretar textos de caràcter interdisciplinari sobre les connexions entre la lingüística i altres disciplines.
9. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística
10. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
11. Identificar opcions teòriques diferents o maneres de tractar els mateixos problemes des de marcs teòrics alternatius
12. Identificar opcions teòriques diferents o maneres de tractar els mateixos problemes des de marcs teòrics alternatius.
13. Interpretar els mètodes esmentats sobre la base de models sociolingüístics
14. Interpretar els mètodes esmentats sobre la base de models sociolingüístics.
15. Redactar breus treballs originals sobre aquests temes
16. Redactar breus treballs originals sobre aquests temes.
17. Resoldre problemes d'anàlisi gramatical.
18. Resoldre problemes de manera autònoma
19. Resoldre problemes de manera autònoma.
20. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina
21. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.
22. Utilitzar els mètodes bàsics de recopilació i tractament de dades lingüístiques.

Continguts

1. Introducció. El llenguatge i les llengües

El caràcter polièdric del fet lingüístic. El llenguatge i la comunicació. La facultat del llenguatge. Llengües naturals, llengües cultivades i llengües artificials. L'adquisició lingüística i la variació lingüística. El llenguatge com a producte social i cultural. Llengua interna i llengua externa. L'estudi científic del llenguatge: metodologies, processos i dades.

2. El llenguatge i la cognició.

Les propietats de la facultat del llenguatge. Aproximacions teòriques a la facultat del llenguatge. Adquisició i aprenentatge de llengües: la llengua materna i les llengües segones. Dèficits lingüístics del desenvolupament i de l'estat adult. Afàsies. Processament i producció. Influència dels factors no lingüístics sobre la gramàtica. El cervell bilingüe. Les llengües signades. Llenguatge i pensament. Processos lingüístics i processos cognitius.

4. Les llengües en la societat

Les representacions lingüístiques. Ideologia lingüística. Ecodificació, estandardització i planificació. Registres. Contacte de llengües. Bilingüisme. Multilingüisme. *Code switching*. Intercomprensió. Llengües criolles. Desgast de llengües (*grammar attrition*). El tractament social de les llengües. Conflictes lingüístics.

5. Llengua oral i llengua escrita

L'escriptura: relacions entre llengua oral i llengua escrita. Sistemes d'escriptura. La literatura i la gramàtica. Convencionalisme i creativitat. Usos lúdics i estètics del llenguatge. Estructura lingüística i efectes estètics i emotius del llenguatge. Violacions de la gramàtica i violacions dels sistemes de representació i externalització. L'estructura lingüística i l'humor.

Metodologia

Es combina l'exposició del programa amb les activitats de lectura i revisió crítica de la bibliografia, discussió i debat, presentacions i exercicis pràctics.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques i exposició temari	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Grups de discussió	20	0,8	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Tipus: Supervisades			
Exercicis	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Tutories i exercicis	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Tipus: Autònomes			
Estudi	20	0,8	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Lectures	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

Avaluació

L'obtenció de la qualificació final es farà a partir de les evidències següents:

1. Assistència i participació activa a classe (10%)
2. Exercicis i proves puntuades (20%)
3. Presentacions a classe i ressenyes: (30%)
4. Examen final (40%)

Els estudiants que hagin obtingut una qualificació entre 3,5 i 4,9 (sobre 10) en l'avaluació de curs podran presentar-se a un examen de recuperació final. La qualificació per considerar superada l'assignatura és 5. Per presentar-se a la recuperació caldrà haver realitzat 2/3 parts de les tasques ressenyades en el punts anteriors.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació a classe	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Examen final	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Exercicis i proves puntuades	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

Bibliografia

- Berwick, Robert & N. Chomsky (2015) *Why only us?* MIT. Press. Trad. Esp. *Por qué solo nosotros? Evolución y lenguaje*. Kairós, 2016
- Bialystok Ellen & Craik F.I.M. 2009. Cognitive and linguistic processing in the bilingual mind. *Current Directions in Psychological Science*, 19 (1), 19-23.
- Campbell, Lyle. (1998, 2013). *Historical linguistics*. Edinburgh University Press.
- Chomsky, Noam (2016) *What Kind of Creatures Are We?* Columbia University Press.
- Chomsky, Noam (2003). *Sobre la naturaleza y el lenguaje*. Akal.
- Costa, Albert. (2017). *El cerebro bilingüe. La neurociencia del lenguaje*. Debate.
- Escandell, M. Victoria (2006). Introducción a la pragmática. Barcelona, Ariel.
- Escandell, M. Victoria (2014). *La comunicación. Lengua, cognición y sociedad*. Akal.
- Fromkin, Victoria(ed.) (2013). [With Hayes, B., Curtiss, S., Szabolcsi, A., Stowell, T., Stabler, E., Sportiche, D., Steriade, D]. *Linguistics: An introduction to linguistic theory*. John Wiley & Sons.
- Fromkin, Victoria, Rodman, R., & Hyams, N. (2013). *An introduction to language*. Wasworth
- Labov, William(1972). *Sociolinguistic patterns*. University of Pennsylvania Press. 11th. Ed.
- Labov, William (2011). *Principles of linguistic change, cognitive and cultural factors*. John Wiley & Sons.
- Lakoff, George (2004). *Don't think of an elephant. Know Your Values and Frame the Debate-The Essential Guide for Progressives*. White River Junction, VT: Chelsea Green. Trad. Esp: *No pienses en un elefante*. Ed. Complutense, 2007.
- Lakoff, Geore & Mark Johnson (1980- 2003). *Metaphors we live by*. University of Chicago Press. Trad. Esp.: *Metáforas de la vida cotidiana*. Madrid Cátedra, 2004.
- Moreno Cabrera,Juan Carlos. (2006, 2016) *La dignidad e igualdad de las lenguas. Crítica de la discriminación lingüística*. Madrid, Alianza.
- Moreno Cabrera, Juan Carlos (2006). *De Babel a Pentecostés. Manifiesto plurilingüista*. Barcelona, Horsori.
- Mendívil-Giró, José Luis & J. C. Moreno-Cabrera. 2014. *On Biology, History and Culture in Human Language. A Critical Overview*. Sheffield: Equinox.
- Roberts, Ian (2017) *The Oxford Handbook of Universal Grammar*. OUP
- Roberts, Ian (2017) *The Wonders of Language. Or how to make noises and influence people*. CUP
- Tusón, Jesús (2008) *Això és (i no és) allò*. Ara llibres.